

TRANSPORTLĪDZEKĻU KRĀSOTĀJA PROFESIJAS STANDARTS

1. Profesijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis	
Transportlīdzekļu krāsotājs.	Ceturtais profesionālās kvalifikācijas līmenis (4. PKL)
2. Profesionālās kvalifikācijas prasības	
Profesijas specializācijas: Nav. Saistītās profesijas, kvalifikācijas līmenis: Nav.	
3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu kopsavilkums	
Transportlīdzekļu krāsotājs sagatavo transportlīdzekli vai tā sastāvdaļas krāsošanai un krāso to virsmas, veic virsmu lakošanu, žāvēšanu, pulēšanu un antikorozijas apstrādi remontētām detaļām. Transportlīdzekļu krāsotāja pienākumi un uzdevumi: 3.1. Darba aizsardzības noteikumu, vides aizsardzības un darba tiesisko attiecību nosacījumu ievērošana: – lietot individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus; – novērtēt aprīkojuma un instrumentu atbilstību darba uzdevumam un darba drošības prasībām; – sniegt pirmo palīdzību (arī saindēšanās gadījumos ar ķīmiskām vielām); – ievērot darba aizsardzības noteikumus; – ievērot elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumus; – ievērot vides aizsardzības prasības; – ievērot darba tiesisko attiecību nosacījumus; – darba procesā pielietot nekaitīgus un drošus darba paņēmienus. 3.2. Krāsotavas darbu organizēšana: – komunicēt ar pasūtītāju; – strādāt ar tehnisko un servisa dokumentāciju; – iepazīt transportlīdzekļa ražotāja un krāsu piegādātāja remonta informāciju; – pasūtīt virsmas sagatavošanai un krāsošanai nepieciešamos materiālus; – izstrādāt krāsošanas tehnoloģisko karti; – organizēt krāsošanas materiālu uzglabāšanu un uzskaiti; – sagatavot veiktā darba atskaiti. 3.3. Darba vietas organizēšana: – sagatavot darba vietu veicamajam darbam; – sagatavot nepieciešamos instrumentus, iekārtas un palīgierīces atbilstoši veicamajiem darbiem; – pieslēgt/atslēgt nepieciešamos rokas instrumentus un iekārtas enerģijas avotiem;	

- sakārtot darba vietu pēc darba pabeigšanas;
- uzturēt darba kārtībā instrumentus un palīgierīces;
- aizpildīt iekārtu ekspluatācijas žurnālu.

3.4. Krāsojamās virsmas sagatavošana:

- demontēt nepieciešamos mezglus, detaļas;
- veikt virsmu mazgāšanu un attaukošanu;
- veikt virsmu veidošanu izmantojot špaktelēšanu un slīpēšanu;
- veikt nekrāsojamo virsmu maskēšanu;
- veikt pretkorozijas apstrādi un gruntēšanu;
- identificēt krāsojamās virsmas materiālus;
- remontēt plastmasas detaļas.

3.5. Virsmas krāsošana:

- sagatavot krāsmateriālu komplektu;
- veikt krāsu testu;
- niansēt krāsu toni;
- krāsot virsmu;
- lakot nokrāsoto virsmu;
- veikt virsmu žāvēšanu;
- veikt virsmu pulēšanu;
- apstrādāt virsmu ar virsmas kopšanas kosmētiskiem līdzekļiem;
- veikt virsbūves vai detaļu vairāku toņu krāsošanu un/vai aplīmēšanu.

3.6. Darba kvalitātes pārbaudīšana:

- novērtēt virsmas kvalitāti un detaļu salāgošanas atbilstību, pieņemot transportlīdzekli vai detaļas krāsošanai;
- pārbaudīt krāsas toņa atbilstību prasībām;
- nomērīt uzklāto krāsmateriālu biezumu un virsmas formas atbilstību;
- konstatēt krāsošanas procesā pieļautos defektus;
- izvēlēties defektu novēršanas tehnoloģiju.

3.7. Profesionālās darbības pamatprincipu ievērošana:

- sazināties valsts valodā un vismaz divās svešvalodās;
- sadarboties, ievērojot pozitīvas saskarsmes principus;
- pielietot matemātikas, ķīmijas un fizikas pamatprincipus profesionālajā darbībā;
- pilnveidot profesionālo kvalifikāciju;
- attīstīt zināšanas informācijas tehnoloģiju lietojumprogrammās;
- iesaistīties uzņēmuma darbības attīstībā.

**4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
4.1.	Lietot individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus.	Atbildīgi izmantot individuālos aizsardzības līdzekļus konkrētam darba uzdevumam.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Individuālo aizsardzības līdzekļu izvēles principi un lietošana	Spēja atbildīgi lietot individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus transportlīdzekļu krāsošanas darbos.	4. LKI
		Pielietot kolektīvos aizsardzības līdzekļus.	transportlīdzekļu krāsošanas darbos. Kolektīvo aizsardzības līdzekļu izmantošanas kārtība.		
4.2.	Novērtēt aprīkojuma un instrumentu atbilstību darba uzdevumam un darba drošības prasībām.	Pārbaudīt instrumentu atbilstību darba drošības prasībām.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Atslēdznieka instrumentu lietošanas noteikumi. Krāsošanas iekārtu, stendu un instrumentu lietošanas noteikumi.	Spēja novērtēt aprīkojuma un instrumentu atbilstību darba uzdevumam un darba drošības prasībām.	4. LKI
		Pārbaudīt aprīkojuma atbilstību darba drošības prasībām.			
4.3.	Komunicēt ar pasūtītāju.	Uzklausīt pasūtītāja vēlmes un vajadzības.	<u>Izpratnes līmenī:</u>	Spēja komunicēt ar pasūtītāju, ievērojot pozitīvas saskarsmes un ētikas principus.	4. LKI
		Pārbaudīt problēmas vai vēlmes pamatotību.	Saskarsmes paņēmieni. Psiholoģijas pamati. Profesionālā ētika.		
		Sadarboties, ievērojot pozitīvas saskarsmes principus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Konfliktsituāciju risināšanas paņēmieni.		
		Risināt konfliktsituācijas, argumentējot savu viedokli.	Klienta vajadzību noskaidrošanas metodes.		
4.4.	Strādāt ar tehnisko un servisa dokumentāciju.	Sagatavot krāsošanas darba uzdevumu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Krāsu mācības pamatprincipi. Krāsu sistēmas. Krāsu sajaukšanas pamatprincipi. Remontkrāsu ražotāja datu bāzu	Spēja patstāvīgi strādāt ar tehnisko un servisa dokumentāciju un izpētīt transportlīdzekļa ražotāja un krāsu piegādātāja remonta informāciju.	4. LKI

			izmantošanas principi. Krāsu jaukšanas iekārtas, uzbūve un darbības principi.		
--	--	--	---	--	--

		Pielietot krāsu ražotāja tehnisko dokumentāciju.	Dokumentu pārvaldība. Uzņēmuma iekšējo darba procesu organizācija.		
		Lietot krāsošanas un žāvēšanas iekārtu un aprīkojuma dokumentāciju.			
		Sagatavot dokumentāciju transportlīdzekļa nodošanai pēc krāsošanas.			
4.5.	Iepazīt transportlīdzekļa ražotāja un krāsu piegādātāja remonta informāciju.	Meklēt ražotāju ieteiktos risinājumus datu bāzēs.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Informācijas atlases metodes datu bāzēs/sistēmās. Tehniskā atbalsta pieprasījuma sagatavošanas principi transportlīdzekļa ražotājam. Tehniskā atbalsta pieprasījuma sagatavošanas principi krāsu ražotājam.		
		Sagatavot jautājumus krāsu ražotājam.			
4.6.	Pasūtīt virsmas sagatavošanai un krāsošanai nepieciešamos materiālus.	Noteikt virsmas sagatavošanai un krāsošanai patērējamā materiāla daudzumu. Pasūtīt krāsu sastāvdaļas jaukšanas iekārtai. Pasūtīt palīgmateriālus. Pasūtīt caurspīdīgās lakas. Pasūtīt špaktelēšanas materiālus, gruntsmateriālus, cietinātājus krāsām un lakām.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Krāsu un palīgmateriālu noliktavas krājumu pārvaldības pamatprincipi. Virsmas sagatavošanas un krāsošanas materiāla izlietojuma aprēķināšanas metodes.	Spēja patstāvīgi pasūtīt virsmas sagatavošanai un krāsošanai nepieciešamos materiālus, un izstrādāt krāsošanas tehnoloģisko karti.	4. LKI
4.7.	Izstrādāt krāsošanas tehnoloģisko karti.	Izvēlēties krāsu sistēmu. Izvēlēties krāsošanas sistēmu. Izvēlēties špaktelēšanas un gruntēšanas veidu.	<u>Lietošanas līmenī</u> Krāsu sistēmu veidi. Krāsošanas sistēmu veidi. Špakteles un špaktelēšanas tehnoloģijas. Gruntskrāsas un gruntēšanas		

		Izvēlēties krāsošanas veidu.	tehnoloģijas. Divu komponentu poru aizpildītāji, to uzklāšanas tehnoloģijas. Krāsošanas tehnoloģijas. Krāsu, grunts un špakteles žāvēšanas tehnoloģijas.		
		Izvēlēties žāvēšanas tehnoloģiju.			
4.8.	Organizēt krāsošanas materiālu uzglabāšanu un uzskaiti.	Organizēt krāsu materiālu izvietojumu.	Lietošanas līmenī: Krāsu materiālu uzglabāšanas principi. Krāsu materiālu uzskaites un izmantošanas principi.	Spēja organizēt krāsošanas materiālu uzglabāšanu, uzskaiti un sagatavot veiktā darba un izmantoto materiālu atskaiti.	4. LKI
		Organizēt krāsu materiālu izmantošanu.			
		Nodrošināt krāsu materiālu automatizētu uzskaiti.			
4.9.	Sagatavot veiktā darba atskaiti.	Veikt uzdevuma darba laika uzskaiti.	Lietošanas līmenī: Krāsotavas darbu organizēšanas pamati. Materiālu uzskaites un izmantošanas organizēšana veicot pasūtījumu.		
		Izveidot materiālu izmantošanas atskaiti.			
4.10.	Sagatavot darba vietu veicamajam darbam.	Sagatavot vietu krāsojamajam objektam sagatavošanas telpā.	Lietošanas līmenī: Darbu organizēšana krāsošanas kamerā. Lielu gabarītu transporta līdzekļu krāsošanas organizēšana. Kolektīvās aizsardzības līdzekļu izmantošanas principi.	Spēja patstāvīgi sagatavot darba vietu veicamajam darbam, sagatavojot nepieciešamos instrumentus, iekārtas un palīgierīces, pieslēgt un pēc darba beigšanas atslēgt nepieciešamos rokas instrumentus un iekārtas no enerģijas avotiem.	4. LKI
		Izvietot krāsojamo objektu sagatavošanas telpā.			
		Sagatavot krāsošanas kameru.			
		Izvietot krāsojamo objektu krāsošanas kamerā.			
		Pieslēgt telpas kolektīvās aizsardzības līdzekļus.			
4.11.	Sagatavot/noregulēt nepieciešamos instrumentus, iekārtas un palīgierīces atbilstoši veicamajiem darbiem.	Pielietot lokālo un centralizēto nosūkšanas sistēmu atbilstoši ekspluatācijas instrukcijai.	Lietošanas līmenī: Krāsu jaukšanas iekārtu darbības principi. Krāsu pulverizatoru veidi, darbības principi. Saspiestā gaisa kompresori un		
		Pielietot saspiestā gaisa kompresoru, pārbaudīt un noregulēt vajadzīgo spiedienu			

		sistēmā.	lietošanas principi. Lokālo un centralizēto atsūkšanas sistēmu uzbūve un darbības princips. Ūdenskrāsām nepieciešamo appūšanas iekārtu, pulverizatoru uzbūve un darbības princips. IR(infrasarkano staru) žāvētājs, uzbūve un darbības princips.		
		Sagatavot krāsu jaukšanas ierīci (ieslēgt, maisīt pigmentus vismaz 15 min).			
		Sagatavot/noregulēt rokas appūšanas pulverizatorus ūdens krāsām.			
		Sagatavot/noregulēt stacionāro appūšanas iekārtu ūdenskrāsām krāsošanas kamerā.			
4.12.	Pieslēgt/atslēgt nepieciešamos rokas instrumentus un iekārtas no enerģijas avotiem.	Pievienot slīpmašīnas un rokas slīpēšanas klučus nosūkšanas sistēmai.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Atsūkšanas sistēmai paredzēto rokas instrumentu izmantošanas principi.		
		Pieslēgt IR (infrasarkano staru) žāvētājus.			
		Pievienot pulverizatorus.			
4.13.	Sakārtot darba vietu pēc darba pabeigšanas.	Šķirot izmantotos abrazīvos, maskēšanas materiālus, izmantotos krāsu, laku un šķīdinātāju atlikumus, virsmu slaucīšanai/attaukošanai izmantotos materiālus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Izmantoto materiālu šķirošanas noteikumi. Krāsotavas apkopes noteikumi pēc darba pabeigšanas. Instrumentu glabāšanas principi.	Spēja šķirot un atdalīt izmantotos ķīmiskos materiālus, kas atbilstoši normatīvajai dokumentācijai nododami speciālai utilizācijai.	4. LKI
		Iztīrīt krāsošanas kameru un sagatavošanas telpu.		Spēja patstāvīgi sakārtot darba vietu pēc darba pabeigšanas, apkopt instrumentus, palīgierīces un aizpildīt iekārtu ekspluatācijas žurnālu.	4. LKI
		Izvietot instrumentus paredzētajās glabāšanas vietās.			
4.14.	Uzturēt darba kārtībā instrumentus un palīgierīces.	Iztīrīt/izmazgāt pulverizatorus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Krāsošanas pulverizatoru apkopes principi (noteikumi). Virsmu sagatavošanas instrumentu apkopes principi (noteikumi).		
		Iztīrīt/mazgāt virsmas sagatavošanai izmantotos instrumentus.			
4.15.	Aizpildīt iekārtu ekspluatācijas žurnālu.	Dokumentēt informāciju par krāsošanas kameras darbību.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Krāsošanas kameras darbības uzskaites principi. Infrasarkano žāvētāju darbības uzskaites principi.		
		Dokumentēt informāciju par infrasarkanā žāvētāja darbību.			

		Dokumentēt informāciju par ventilācijas sistēmu darbību.	Ventilācijas sistēmu darbības uzskaites principi.		
4.16.	Demontēt nepieciešamos mežglus, detaļas.	Demontēt virsbūves aprīkojuma detaļas un mežglus. Demontēt interjera detaļas un mežglus. Montēt un demontēt nepieciešamo elektroinstalāciju.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Detaļu, mežglu un elektroinstalācijas demontāžas tehnoloģija krāsošanas procesā.	Spēja patstāvīgi demontēt nepieciešamos mežglus, detaļas.	4. LKI
4.17.	Veikt virsmu mazgāšanu un attaukošanu.	Veikt transporta līdzekļa mazgāšanu. Veikt remontējamo virsmu attaukošanu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Virsmu tīrīšanas un attaukošanas darbu tehnoloģija.	Spēja veikt virsmu mazgāšanu un attaukošanu.	4. LKI
4.18.	Veikt virsmu veidošanu, izmantojot špaktelēšanu un slīpēšanu.	Veikt virsmu formas atjaunošanu. Nodrošināt uz virsmas uzklāto špakteles slāņu žāvēšanu. Veikt remontējamās virsmas slīpēšanu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Virsmu atjaunošanas tehnoloģijas špaktelējot. Lekālu izmantošanas principi virsmu formu atjaunošanai. Abrazīvu veidi, to klasifikācija un pielietošanas tehnoloģijas virsmu apstrādē.	Spēja patstāvīgi veikt virsmu veidošanu, izmantojot to atjaunošanas tehnoloģijas špaktelējot un slīpējot.	4. LKI
4.19.	Veikt nekrāsojamo virsmu maskēšanu.	Izvēlēties maskēšanas materiālus. Maskēt nekrāsojamās virsmas.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Maskēšanas materiālu veidi un izmantošanas tehnoloģija. Virsmu maskēšanas darbu tehnoloģijas.	Spēja veikt nekrāsojamo virsmu maskēšanu.	4. LKI
4.20.	Veikt pretkorozijas apstrādi un gruntēšanu.	Veikt grunts-pildītāja izvēli. Uzklāt grunti-pildītāju krāsojamai virsmai. Izvēlēties pretkorozijas materiālus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Gruntskrāsu veidi un uzklāšanas tehnoloģijas. Grunts-pildītāja veidi un uzklāšanas tehnoloģijas. Pretkorozijas materiālu veidi un to uzklāšanas tehnoloģijas.	Spēja veikt pretkorozijas apstrādi un gruntēšanu, izvēloties tehnoloģijai atbilstošus materiālus.	4. LKI
4.21.	Identificēt krāsojamās virsmas materiālus.	Identificēt krāsojamās metāla virsmas veidu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Transporta līdzekļos izmantojamie	Spēja patstāvīgi identificēt krāsojamās virsmas materiālus.	4. LKI

		Identificēt krāsojamās plastmasas detaļas veidu.	metāli, to pārklājumi un krāsošanas tehnoloģijas. Transporta līdzekļos izmantotās plastmasas, to veidi un to krāsošanas tehnoloģijas. Plastmasas detaļas remonta izmaksu un jaunas detaļas cenu salīdzināšanas principi.		
4.22.	Remontēt plastmasas detaļas.	Sagatavot plastmasas detaļu remontam. Labot plastmasas detaļu līmējot. Labot plastmasas detaļu „metinot”. Labot plastmasas detaļu termiski sildot.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Plastmasas detaļu veidi un pieļaujamās remonta tehnoloģijas: – līmēšana, – “metināšana”, – tehniskā sildīšana.	Spēja patstāvīgi remontēt plastmasas detaļas, pielietojot dažādas remonta tehnoloģijas.	4. LKI
4.23.	Sagatavot krāsmateriālu komplektu.	Izvēlēties krāsu toni. Sajaukt krāsu atbilstoši krāsu toņa formulai.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Svaru lietošanas noteikumi. Palīgmateriālu piegādātāju datu bāze. <u>Lietošanas līmenī:</u> Pigmentu sajaukšanas principi vajadzīgā krāsu toņa iegūšanai.	Spēja sagatavot krāsmateriālu komplektu, veikt krāsu testu un niansēt krāsu toni.	4. LKI
4.24.	Veikt krāsu testu.	Krāsot testa karti. Salīdzināt testa kartes toni ar esošo virsbūves krāsojuma toni.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Krāsu testu veikšanas tehnoloģijas. Palīgmateriālu piegādātāja datu bāzes izmantošanas principi. Krāsu piegādātāja datu bāzes izmantošanas principi.		
4.25.	Niansēt krāsu toni.	Noteikt krāsu toņa atbilstību esošajam virsbūves krāsojumam. Noteikt toņa pieskaņošanai nepieciešamo pigmenta daudzumu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Ražotāja izstrādāto krāsu niansēšanas tehnoloģiju izmantošanas principi. Krāsu spektrometru izmantošanas principi.		
4.26.	Krāsot virsmu.	Attaukot virsmu pirms krāsošanas. Tīrīt virsmu ar antistatisko pretputekļu	<u>Lietošanas līmenī:</u> Virsmu attaukošanas materiāli un to pielietošanas tehnoloģijas.	Spēja patstāvīgi krāsot, lakot nokrāsoto virsmu ar pulverizatoru un veikt virsmu žāvēšanu, ievērojot vides aizsardzības	4. LKI

		salveti, appūšot ar saspiesto gaisu.	Antistatisko pretputekļu salvešu veidi un to izmantošana.	prasības un pulverizatora lietošanas instrukciju.	
		Krāsot virsmu ar pulverizatoru.	Pulverizatoru veidi, to izmantošanas tehnoloģijas.		
4.27.	Lakot nokrāsoto virsmu.	Sagatavot laku lietošanai.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Laku veidi.		
		Lakot virsmu ar pulverizatoru.	Virsmu lakošanas tehnoloģijas.		
4.28.	Veikt virsmu žāvēšanu.	Žāvēt uzklāto materiālu, izmantojot pārvietojamo aprīkojumu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Žāvēšanas tehnoloģija, izmantojot žāvēšanas kameru.	Spēja patstāvīgi veikt virsmu pulēšanu un apstrādi ar kosmētiskiem līdzekļiem.	4. LKI
		Žāvēt uzklāto materiālu, izmantojot krāsošanas kameru.	Virsmas pārklājumu žāvēšanas tehnoloģijas, izmantojot pārvietojamo aprīkojumu.		
		Žāvēt uzklāto materiālu bez žāvēšanas aprīkojuma.	Virsmas pārklājuma žāvēšanas atšķirības, neizmantojot žāvēšanas iekārtas (žāvēšana gaisā).		
4.29.	Veikt virsmu pulēšanu.	Izvēlēties pulēšanas pastas.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Pulēšanas pastu veidi.	Spēja patstāvīgi veikt virsbūves vai detaļu vairāku toņu krāsošanu, virsbūves aplīmēšanu ar līmplēvi un izmantojot dizaina līmļentas.	4. LKI
		Izvēlēties pulēšanas inventāru.	Pulēšanas pastu pielietošanas tehnoloģijas.		
		Pulēt nokrāsoto virsmu.	Pulēšanas disku veidi un pulēšanas tehnoloģijas.		
4.30.	Veikt virsmu apstrādi ar virsmas kopšanas kosmētiskiem līdzekļiem.	Veikt virsmu apstrādi ar mazgāšanas līdzekļiem.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Speciālo mazgāšanas līdzekļu veidi un izmantošanas tehnoloģijas.	Spēja patstāvīgi veikt virsbūves vai detaļu vairāku toņu krāsošanu, virsbūves aplīmēšanu ar līmplēvi un izmantojot dizaina līmļentas.	4. LKI
		Novērst mikrodefektus.	Mikrodefektu aizpildītāju veidi un izmantošanas tehnoloģijas.		
		Uzklāt aizsargslāni.	Aizsargslāņu veidi un uzklāšanas tehnoloģijas (vasks, politūra utt.).		
4.31.	Veikt virsbūves vai detaļu vairāku toņu krāsošanu un/vai aplīmēšanu.	Sagatavot virsmu vairāku toņu krāsošanai vai aplīmēšanai.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Vairāku toņu krāsošanas tehnoloģijas.	Spēja patstāvīgi veikt virsbūves vai detaļu vairāku toņu krāsošanu, virsbūves aplīmēšanu ar līmplēvi un izmantojot dizaina līmļentas.	4. LKI
		Veikt vairāku toņu krāsošanu.	Virsbūves aplīmēšanas tehnoloģijas.		
		Veikt virsmu aplīmēšanu ar līmplēvi vai dekoratīvajām līmļentām.	Dizaina līmļentu izmantošanas paņēmieni.		

4.32.	Novērtēt virsmas kvalitāti un detaļu salāgošanas atbilstību pieņemot transportlīdzekli vai detaļas krāsošanai.	Identificēt iespēju ar špaktelešanu atjaunot virsmas sākotnējo formu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Virsmas atjaunošanai nepieciešamā maksimālā špaktelešanas biezuma noteikšanas tehnoloģijas. Detaļu savstarpējās salāgotības noteikšanas principi. Metināto šuvju hermetizācijas līdzekļi un to uzklāšanas tehnoloģijas.	Spēja patstāvīgi novērtēt virsmas kvalitāti un remontēto detaļu salāgošanas atbilstību, pieņemot transportlīdzekli vai tā detaļas krāsošanai.	4. LKI
		Identificēt detaļu savstarpējo salāgotību.			
		Pārbaudīt metināto šuvju hermetizāciju.			
4.33.	Pārbaudīt krāsas toņa atbilstību prasībām.	Pārbaudīt krāsu remonta toņa atbilstību pamatkrāsojumam.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Krāsojuma toņa atbilstības pamatkrāsojumam noteikšanas metodes.	Spēja patstāvīgi pārbaudīt krāsas toņa atbilstību prasībām un nomērīt uzklāto krāsmateriālu biezumu.	4. LKI
		Pārbaudīt krāsu remonta toņa atbilstību krāsu piegādātājas firmas paraugam.			
4.34.	Nomērīt uzklāto krāsmateriālu biezumu un virsmas formas atbilstību.	Veikt virsmas pārklājuma biezuma mērījumus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Pārklājumu biezuma mērītāju veidi. Pārklājuma biezuma mērīšanas tehnoloģijas. Virsmas formas atbilstības novērtēšanas tehnoloģijas.		
		Veikt virsmas formas atbilstības pārbaudi ar lekālu.			
4.35.	Konstatēt krāsošanas procesā pieļautos defektus.	Novērtēt krāsas segtspēju.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Krāsojuma kvalitātes novērtēšanas principi. Krāsojuma defektu rašanās cēloņi.	Spēja patstāvīgi konstatēt krāsošanas procesā pieļautos defektus un izvēlēties defektu novēršanas paņēmienus.	4. LKI
		Novērtēt krāsas notecējumu esamību.			
		Novērtēt krāsotās virsmas tīrību.			
		Novērtēt krāsas nosēšanas remontzonā.			
		Novērtēt krāsotās virsmas "svītrainību".			
		Novērtēt krāsas atslāņošanas.			
4.36.	Izvēlēties defektu novēršanas tehnoloģiju.	Analizēt krāsas ražotāja piedāvātās defektu novēršanas tehnoloģijas.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Krāsas ražotāju piedāvātās defektu novēršanas tehnoloģijas.		
		Analizēt iespēju novērst defektu pārkrāsojot.			
		Analizēt iespēju novērst defektu slīpējot			

		un pulējot.			
--	--	-------------	--	--	--

**5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
5.1.	Sniegt pirmo palīdzību.	Rīkoties ārkārtas situācijās.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Pirmās palīdzības sniegšanas metodes.	Spēja sniegt pirmo palīdzību, rīkoties ārkārtas situācijās un saindēšanās gadījumos ar ķīmiskām vielām.	3. LKI
		Sniegt pirmo palīdzību nelaimes gadījumos.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Rīcības ārkārtas situācijās pamatnostādnes.		
		Pārzināt darbā izmantoto ķīmisko materiālu drošības datu lapas.	Rīcības saindēšanās gadījumos ar ķīmiskām vielām pamatnostādnes.		
5.2.	Ievērot darba aizsardzības noteikumus un uzņēmuma iekšējās kārtības noteikumus.	Precīzi ievērot darba aizsardzības drošības zīmes un signālus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Ievadinstrukcija. Darba aizsardzības instrukcija darba vietā. Darba aizsardzības drošības zīmes un signāli. Ķīmisko vielu drošības datu lapas.	Spēja veikt darba uzdevumus, ievērojot darba aizsardzības, elektrodrošības, ugunsdrošības, vides aizsardzības prasības, stingri ievērot norādes ķīmisko vielu drošības datu lapās.	4. LKI
		Ievērot darba aizsardzības instrukciju prasības un iekārtu ekspluatācijas noteikumus.			
5.3.	Ievērot elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumus.	Ievērot elektrodrošības noteikumus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Elektrodrošības noteikumu prasības.		
		Ievērot ugunsdrošības noteikumus.	Ugunsdrošības noteikumu prasības.		
		Vizuāli novērtēt iekārtu atbilstību elektrodrošības noteikumiem.	Rīcības plāns ugunsgrēka gadījumā.		
5.4.	Ievērot vides aizsardzības prasības.	Ievērot vides aizsardzības prasības, veicot darba pienākumus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Vides aizsardzības prasības. Atkritumu šķirošanas nozīme un ieguvumi.		
		Šķirot darba procesā radītos atkritumus atbilstoši vides aizsardzības prasībām.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Bīstamo atkritumu apsaimniekošanas prasības.		
		Izmantot videi draudzīgus materiālus un darba paņēmienus.			
5.5.	Ievērot darba tiesisko attiecību nosacījumus.	Piemērot Darba likumu un citus normatīvos aktus, kas regulē darba tiesiskās attiecības.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Latvijas Republikas Satversmē ietvertās normas tiesiskas un	Spēja veidot darba tiesiskās attiecības atbilstoši normatīvajiem aktiem.	3. LKI

		Atbildīgi vērtēt darba tiesisko attiecību prasības saistībā ar normatīvajiem aktiem. Ievērot darba tiesisko attiecību prasības. Ievērot uzņēmuma darba kārtības noteikumus un iekšējos normatīvos aktus. Apzināties savu atbildību pilsoniskas sabiedrības kontekstā.	pilsoniskas sabiedrības kontekstā. <u>Izpratnes līmenī:</u> Darba tiesības. Darba tiesību pamatjautājumi. Pilsoniskās sabiedrības būtība. <u>Lietošanas līmenī:</u> Darba līguma un koplīguma sastāvs. Darba kārtības noteikumi un iekšējie normatīvie akti.		
5.6.	Darba procesā pielietot nekaitīgus un drošus darba paņēmienus.	Lietot nekaitīgus un drošus darba paņēmienus metālapstrādes procesu nodrošināšanai. Ievērot ergonomikas pamatprincipus. Organizēt darba vietas uzturēšanu kārtībā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Apkārtējās darba vides riska faktori. <u>Lietošanas līmenī:</u> Ergonomikas pamatprincipi. Darba vietas organizācijas principi.	Spēja pielietot darba procesā nekaitīgus un drošus darba paņēmienus.	4. LKI
5.7.	Sazināties valsts valodā un vismaz vienā svešvalodā.	Skaidri definēt savu domu valsts valodā un svešvalodā mutiski un rakstiski, sazinoties ar kolēģiem un citiem cilvēkiem. Mutiski un rakstiski lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā un vismaz vienā svešvalodā darbu nodrošināšanai.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Verbālās un neverbālās mijiedarbības veidi. <u>Izpratnes līmenī:</u> Gramatikas un valodas funkcijas. Starpkultūru mijiedarbības veidi. Valodas stili un intonācijas. Valodas un komunikācijas daudzveidība dažādos kontekstos. <u>Lietošanas līmenī:</u> Vārdu krājums. Profesionālā terminoloģija valsts valodā un divās svešvalodās.	Spēja sazināties mutiski un rakstiski valsts valodā, lietot profesionālo terminoloģiju darba uzdevumu veikšanai.	4. LKI
5.8.	Sadarboties, ievērojot pozitīvas saskarsmes principus.	Sadarboties komandā, veicot profesionālos darba pienākumus. Definēt prioritātes, plānojot savu profesionālo darbību. Racionāli plānot savu laiku un darba	<u>Priekšstata līmenī:</u> Sociālo attiecību dažādība. Sabiedrības sociālā un politiskā struktūra. <u>Izpratnes līmenī:</u> Sadarbības veicināšanas principi.	Spēja efektīvi sadarboties komandā, veicot profesionālos darba pienākumus.	4. LKI

		pieņākumus. Efektīvi sadarboties dažādās vidēs. Kritiski un radoši domāt. Identificēt un novērst stresa rašanās cēloņus. Risināt konfliktsituācijas, argumentējot savu viedokli. Ievērot konfidencialitāti attiecībās ar pasūtītāju.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Laika plānošanas paņēmieni. Efektīvas saskarsmes un sadarbības paņēmieni. Laika un darbu secības plānošanas paņēmieni.		
5.9.	Pielietot matemātikas, fizikas un ķīmijas pamatprincipus profesionālajā darbībā.	Aprēķināt darba izmaksas. Pārrēķināt lielumus dažādās mērvienību sistēmās. Modelēt plānotā uzdevuma risinājuma gaitu, veicot profesionālos darba pieņākumus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Matemātiskās un fizikālās mērvienības. Laukumu un tilpumu rēķināšana. Matemātiskie aprēķini. Fizikālo parametru aprēķināšana.	Spēja patstāvīgi pielietot matemātikas, fizikas un ķīmijas pamatprincipus profesionālajā darbībā.	4. LKI
5.10.	Pilnveidot profesionālo kvalifikāciju.	Paaugstināt profesionālās kvalifikācijas līmeni transportlīdzekļu krāsošanas tehnoloģijās. Apgūt jaunāko informāciju par tehnoloģisko iekārtu darbības principiem. Apgūt jaunākās tehnoloģijas transportlīdzekļu krāsošanas jomā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Normatīvi tehniskās dokumentācijas veidi transportlīdzekļu krāsošanas jomā. Aktuālās informācijas avoti. Profesionālās karjeras izaugsme, tās nozīme. Mācīšanās stratēģijas. <u>Lietošanas līmenī:</u> Jaunākās tehnoloģijas transportlīdzekļu krāsošanas jomā. Pašvērtējuma pamati.	Spēja novērtēt savas personīgās prasmes, noteikt savas izglītības pilnveides vajadzības un plānot profesionālo izaugsmi.	4. LKI
5.11.	Attīstīt zināšanas	Iepazīt jaunākās informācijas tehnoloģijas.	<u>Izpratnes līmenī:</u>	Spēja lietot informācijas un	4. LKI

	informācijas tehnoloģiju lietojumprogrammās.	Lietot datoru un biroja tehniku darba pienākumu veikšanai.	Informācijas sistēmu drošība. Mašīnbūves iekārtu ražotāju apmācību programmas. Lietojumprogrammu veidi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Datora un biroja tehnikas darbības principi. Datoru drošības programmas.	komunikāciju tehnoloģijas darba uzdevuma veikšanai.	
		Patstāvīgi atrast noteiktu informāciju interneta resursos, datu nesējos.			
		Mērķtiecīgi apstrādāt informāciju, izvēloties piemērotāko risinājumu.			
		Pārbaudīt drošības konfigurāciju ierīcēm un sistēmām, kuras izmanto profesionālajā darbībā.			
5.12.	Iesaistīties uzņēmuma darbības attīstībā.	Veikt darba vadītāja uzdotos uzdevumus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Uzņēmuma darba organizācija. <u>Lietošanas līmenī:</u> Ideju ģenerēšanas metodes. Tirgzinības pamati.	Spēja aktīvi iesaistīties uzņēmuma darbības attīstībā, piedāvājot jaunas, racionālas idejas darba uzdevuma veikšanai.	4. LKI
		Aktīvi iesaistīties jaunu ideju radīšanā, izrādot iniciatīvu.			
		Patstāvīgi pieņemt lēmumus par problēmu risinājumiem konkrētās darba situācijās.			
		Iesaistīties uzņēmuma kultūrvidē.			
		Racionāli izmantot resursus.			

Vispārīga informācija	
Profesijas standarta iesniedzējs	Latvijas Darba devēju konfederācija. Profesijas standarta izstrādes darba grupa: – Aivars Rokjānis – eksperts, AS "Auto-Remonts", tehniskais konsultants; AS "Gjensidige" Latvijas filiāle, tehniskais eksperts; – Jānis Veršāns – eksperts, SIA "JMV Ekspertu grupa", valdes loceklis; – Ingus Rūtiņš – eksperts, Auto Asociācija; valdes loceklis; – Artūrs Apsītis – eksperts, Latvijas Amatniecības kamera, zvērināts eksperts transporta līdzekļu pārklājuma jautājumos, autotransporta krāsotāja amata meistars; – Jānis Vindavs – eksperts, SE "Moller Baltic Import", tehniskais treneris; – Oskars Onževs – moderators, Biznesa augstskolas Turība Komercedarbības katedras docents, Dr.sc. ing.; – Anna Medne — moderatora asistente, Biznesa augstskolas Turība Komercedarbības katedras lektore, Finanšu un grāmatvedības programmu direktore, Mag.oec.; Mag. paed.; Mag.agr. Metodiskais atbalsts: – Bruno Braunšteins – Valsts izglītības satura centrs, projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai", vecākais eksperts satura izstrādes jautājumos.
Profesijas standarta ekspertu darba grupa	Ilze Raudiņa – Ekonomikas ministrijas, Inovācijas departamenta Kompetences centru nodaļas vecākā eksperte; Ziedonis Jorens - Metālapstrādes, mašīnbūves un mašīnzinību nozaru ekspertu padomes deleģētais pārstāvis, SIA L-Ekspresis tehniskais direktors; Anda Kazuša - Latvijas Profesionālās izglītības biedrības deleģētais pārstāvis, Profesionālās izglītības kompetences centra "Rīgas Tehniskā koledža" Autotransporta un ražošanas tehnoloģiju katedras vadītāja; Līga Saleniece – LDDK Profesi4sijas standartu izstrādes projektu vasdītāja; Rita Jaurēna - VISC pārstāve, VISC Profesionālās izglītības departamenta Profesionālās izglītības satura nodrošinājuma nodaļas vecākā referente.
Profesijas standarta NEP atzinums	09.10.2019.
Profesijas standarta saskaņošana PINTSA	10.10.2018. (Tehniskie labojumi 05.04.2023.)
Profesijas standarta iepriekš saskaņotās redakcijas	09.11.2005. (PS)